

Zapraszamy Państwa do lektury raportu z całościowej ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w Gimnazjum Specjalnym, które funkcjonuje w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym „Promyk” im. Unii Europejskiej w Goniądzu. Od sierpnia bieżącego roku MOW wraz z Młodzieżowym Ośrodkiem Socjoterapii wszedł w skład nowej jednostki organizacyjnej - Młodzieżowego Centrum Edukacji i Readaptacji Społecznej. Jest to jedyna tego typu w Polsce północno-wschodniej placówka dla dziewcząt. W jej strukturze funkcjonuje szkoła podstawowa, gimnazjum i od tego roku szkolnego liceum ogólnokształcące.

Badaniem, w ramach ewaluacji, objęto nie tylko Gimnazjum Specjalne, ale cały ośrodek. To decyzja uzasadniona, a wręcz niezbędna w przypadku placówki resocjalizacyjnej, w której szkoła i internat stanowią integralną, nierozzerwalną całość, gdzie wszystkie działania wychowawcze i edukacyjne prowadzone są na tych dwóch poziomach i wzajemnie się przenikają. Dlatego też badanie szkoły w oderwaniu od internatu, w ocenie badających, nie byłoby pełne i wiarygodne.

Należy również zaznaczyć, że narzędzia badawcze dla szkoły ogólnodostępnej, w oparciu o które przeprowadzono badanie, nie mogły w pełni oddać charakteru i specyfiki placówki resocjalizacyjnej - stąd trudność w opisie poziomu spełnienia wymagań. W wielu wypadkach analiza danych musiała odbiegać od standardowej oceny, która miałaby miejsce w przypadku szkoły ogólnodostępnej. Należało bowiem uwzględnić m.in. zadania statutowe placówki resocjalizacyjnej oraz uwarunkowania dotyczące wychowanek.

Dziewczęta trafiają do MOW z opóźnieniami edukacyjnymi, „ale w wielu wypadkach te zapóźnienia udaje się wyrównać i dziewczyny wracają do systemu” - tak twierdzą w wywiadzie przedstawiciele instytucji, z którymi placówka współpracuje. W ośrodku stworzone są optymalne warunki do rozwoju zainteresowań wychowanek – służy temu bogata oferta zajęć pozalekcyjnych i odpowiednia baza do ich realizacji. Za sukces szkoły funkcjonującej w ośrodku resocjalizacyjnym należy uznać każdą aktywność uczennic i zaangażowanie na lekcjach – stanowi to dowód przełamania w dziewczętach nabytej niechęci do nauki. Uczennice są przekonane, że ośrodek stwarza im możliwość rozwoju: „za coś w końcu tu trafiliśmy, więc tak naprawdę uczymy się wszystkiego, zaczynamy od początku”.

Ze statystyk policyjnych wynika, że od 2009 r. na terenie ośrodka nie odnotowano zdarzeń o charakterze kryminalnym, np. zniszczenia mienia, faktu bycia nieletniej pod wpływem alkoholu, itp. Do rzadkości należą ucieczki wychowanek, co wyróżnia placówkę na tle innych ośrodków.

W zgodnej ocenie dyrektora i nauczycieli koncepcja pracy placówki oparta na twórczej resocjalizacji jest działaniem nowatorskim. Dużą rolę w koncepcji odgrywa otwarcie się ośrodka na środowisko lokalne, co pozwala na organizowanie wielu zajęć poza murami placówki. Jak stwierdził dyrektor, koncepcja pracy placówki jest odejściem od tradycyjnego, korekcyjnego podejścia do resocjalizacji nieletnich. W ośrodku bazując na potencjałach wychowanek rozwija się kompetencje społeczne, indywidualne i zawodowe istotne dla prawidłowego funkcjonowania uczennic po opuszczeniu placówki. Dużą wartość ma realizowany program usamodzielnienia wychowanek „Już się nie boję”, który ma celu przygotowanie dziewcząt do pełnienia przyszłych ról społecznych i wsparcie w kształtowaniu kompetencji niezbędnych na rynku pracy.

Działania wychowawcze ośrodka dostrzegają pracownicy niepedagogiczni, którzy również są w nie włączani i rozumieją znaczenie postaw wychowawców oraz własnych w oddziaływaniu na dziewczęta. Wszyscy respondenci podczas badania zauważyli przyjacielski i serdeczny stosunek wychowawców wobec uczennic, a atmosferę w ośrodku określili jako domową.

Dziewczęta zapytane, czy chciałyby zmienić miejsce pobytu, chórem odpowiedziały: „Wolimy zostać tutaj, bo się znamy, bo jesteśmy przywiązane, możemy się poczuć jak w domu; są normalne zasady, nie ma jakiegoś rygoru.” Również nauczyciele jednym głosem mówią o swoim miejscu pracy: „super szkoła, między nauczycielami są miłe relacje, przyjemne otoczenie szkoły, przyjazne zachowania uczennic, podejście do dziewcząt jak do własnych dzieci, dużo twórczości, (...) pół serca leży tu w pracy (...)” Powodem do dumy jest również budowanie pozytywnego wizerunku ośrodka w lokalnym portalu internetowym „SZUWARY”.

Rzadkością w przypadku placówek resocjalizacyjnych jest także realizowana przez MOW wymiana międzynarodowa oraz bliska, systematyczna współpraca z Ośrodkiem Rozwoju Edukacji i PEDAGOGIUM Wyższą Szkołą Nauk Społecznych w Warszawie.

Co można jeszcze wyróżniać gimnazjum i Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Goniądzu? Piękna lokalizacja w środku Biebrzańskiego Parku Narodowego, pęki kluczy w rękach nauczycieli, zawsze szeroko otwarte drzwi pokoju nauczycielskiego, monitoring wizyjny tylko na zewnątrz, bo jak powiedział dyrektor „ z tym co w środku, sami sobie poradzimy”, szacunek i sympatia pracowników dla Dyrektora, który jest liderem.

Zapraszamy do zapoznania się ze szczegółowymi wynikami ewaluacji.